

Muistio METSÄNEUVOSTON KOKOUS 3/2023

Aika: 14.6.2023 klo 9.12–10.53

Paikka: Meritullinkatu 8, kh A109, 1. krs sekä etäyhteyshäädöllisuus

Osallistujat:

Antti Kurvinen, MMM, pj.

Tuula Packalen, MMM, 3. vpj.

Mika Aalto, Kemianteollisuus ry (etänä)
Tino Aalto, Sahateollisuus ry
Marjaana Liukko, Suomen 4H-liitto
Antti Asikainen, Luonnonvarakeskus (etänä)
Stefan Borgman, METO – Metsäalan
Asiantuntijat ry (etänä)
Ari Eini, Suomen metsäkeskus
Tarja Haaranen, YM
Jukka Sippola, Luonnon-, ympäristö- ja
metsätieteilijöiden liitto Loimu ry
Markus Holopainen, Helsingin yliopisto
Kirsi Joensuu, Suomen Metsäyhdistys ry
Erno Järvinen, MMM
Eki Karlsson, Suomen Latu ry (etänä)
Jari Kostama, Energiateollisuus ry

Marko Mäki-Hakola, MTK ry (etänä)
Tuomas Hallenberg, Metsähallitus (etänä)
Karoliina Niemi, Metsäteollisuus ry
Sami Niinimäki, OKM (etänä, klo 10-11)
Matti Peltola, Koneyrittäjät ry
Ilari Pirttilä, Metsämiesten Säätiö
Riikka Paloniemi, Suomen ympäristökeskus
Mai Suominen, WWF Suomi (etänä)
Tiina Sanila-Aikio, Saamelaiskäräjät (etänä)
Jari Sirviö, Teollisuusliitto
Sari Tasa, TEM
Paloma Hannonen SLL (etänä)
Niina Uronen, Lusto
Jari Varjo, Suomen riistakeskus

Satu Rantala, MMM, sihteeri

Asiantuntijat:

Johanna Kohl, Luke (etänä, 10-11)
Lasse Kontiola, MMM
Josefiina Tiainen, MMM
Janne Impiö, MMM (etänä)

Anu Becker, MMM
Emmi Lehtinen, MMM
Riina Alitalo, MMM

Muistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Antti Kurvinen avasi kokouksen 9.12. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

2. Metsäneuvoston edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1)

Edellisen pöytäkirjan kohtaan 3 Ministerien ajankohtaiskatsaukset pyydettiin muutosta kohtaan, joka käsitteli hiilinieluja ja hiilimarkkinoita. Nähtiin tärkeänä kirjata muistioon myös käyty keskustelu puun saatavuuden turvaamisesta. Puheenjohtaja totesi, että metsien taloudellinen elinkeinokäyttö on otettava huomioon hiilimarkkinoiden kehittämisessä ja kaksoislaskennan huoli on huomioitava. Sovittiin lisättäväksi muistioon, että oli myös korostettu, ettei hiilimarkkinoilla saa olla negatiivista vaikutusta puun saatavuuteen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja tällä muutoksella.

3. Ministerien ajankohtaiskatsaukset

Ministeri Antti Kurvinen esitti ajankohtaiskatsauksen metsäneuvostolle. Ministeri totesi kokouksen olevan tämän metsäneuvoston viimeinen, sillä neuvoston toimikausi päättyy 30.6. Uusi metsäneuvosto asetetaan kesän aikana.

Kurvinen kertoi hallitusneuvottelujen olevan yhä kesken. Kurvinen kertoi hallituksen esityksen joutoalueiden metsitystuen jatkamiseksi valmistuneen, mutta lausuntokierrokselle lähettäminen odottaa hallitusohjelman linjauksia. Metsähallituksen omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan syksyn 2023 aikana. Vuosikatsaus metsiensuojelun edistymisestä METSO-ohjelmassa on juuri valmistunut. Kerrottiin Suomen metsäkeskuksen ja MMM:n käynnistävän uuden puunkorjuun laadun seurantamenetelmän kehittämisen. Luonnonvarakeskuksen tekemä metsälain ilmastoarviointi valmistui keväällä. Kurvinen korosti olevansa erittäin tyytyväinen siihen, että päättävällä hallituskaudella valmisteltiin uusi metsätalouden kannustejärjestelmä Metka sekä uusi kansallinen metsästrategia.

EU-asioihin liittyen Kurvinen kertoi, että metsäkatoasetus on julkaistu 9.6 ja se tulee voimaan 29.6. Kurvisen mukaan maa- ja metsätalousministeriö pitää metsäkatoasetuksen sisältöä osin hyvin epäselvänä eikä siten sen tulkinnasta ja vaikutuksista ole varmaa tietoa. Asetuksesta tulee löytää tulkinta, joka mahdollistaa myös maaseutuelinkeinon. Säädösehdotus metsien tilan seurannasta ja strategisesta suunnittelusta oli tulossa 19.7., mutta se viivästyy yhä, eikä uutta aikataulua ole ilmoitettu.

Ajankohtaiskatsauksen jälkeen metsäneuvoston käymässä keskustelussa nousi esille EU-asioita. Kritisoihin EU:n parlamentin taloudellisten ja sosiaalisten aspektien tasapainottomuutta. Kysyttiin Suomen kantaa ennallistamisasetukseen liittyen. Kurvinen arvioi Suomen kannan olevan kriittinen. Kurvinen kertoi, että kannan muodostaa suuri valiokunta. Nostettiin esiin, että EU:n metsäkatoasetus on haastava niin maataloussektorille kuin myös metsäsektorille. Myös uusiutuvuus haluttiin nostaa jatkossa vahvemmin esiin EU:n parlamentissa.

Ehdotettiin tulevaisuudessa ”iltakoulun” järjestämistä metsäneuvostolle. Sen tarkoituksena olisi käydä kestävästä kehitystä ja sen teemoja sekä EU-tavoitteita läpi eri näkökulmista. Idea sai kannatusta. Metsätuhoihin ja niiden ehkäisyyn liittyen nousi esiin aktiivisen metsähoidon merkittävyys. Keskustelussa toivottiin, että aktiivista metsäpolitiikkaa jatketaan uuden hallituksen aikana. Ministeri Kurvinen sai neuvoston jäsenien puheenvuoroissa runsaasti kiitosta työstään metsäneuvostossa.

Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi.

4. Metsäbiotalouden tiedepaneelin ajankohtaiskatsaus, paneelin puheenjohtaja Antti Asikainen (liite 2)

Metsäbiotalouden tiedepaneelin puheenjohtaja Antti Asikainen esitti metsäbiotalouden tiedepaneelin ajankohtaiskatsauksen. Kuultiin esitys ja keskusteltiin siitä.

Keskusteltiin metsäbiotalouden tiedepaneelin merkityksestä. Paneelin perustaminen koettiin positiivisena asiana. Sen koettiin luovan metsäsektorille monipuolisuutta ja ennen kaikkea moniäänisyyttä. Tärkeänä pidettiin paneelin selkeää eriävien mielipiteiden ja eri näkökulmien esille tuontia. Keskustelussa pohdittiin, miten ylläpitää tätä moniäänisyyttä. Metsäneuvostossa koettiin, ettei kaikissa paneeleissa eri kantoja tuoda riittävästi esille. Keskusteltiin muiden paneelien kanssa työskentelystä ja kokemuksista tähän liittyen. Yhteistyötä metsäbiotalouden tiedepaneelilla on ollut esimerkiksi ilmastopaneelin kanssa.

5. Metsäalan ennakointityö sekä metsäalan kilpailukyky ja uudistuminen -verkostotyö, Johanna Kohl, Luke (liite 3)

Johanna Kohl esitteli metsäneuvostolle metsäalan ennakointityötä. Kuultiin esitys ja keskusteltiin siitä.

Keskusteltiin arvolisän nostamisesta, joka tuli keskustelijoiden mielestä hyvin esiin katsauksessa. Nähtiin tärkeänä viedä arvolisäasioita yli sektorirajojen. Keskusteltiin Suomen kilpailukykyä ja innovaatioympäristöstä. Todettiin, että Suomi on metsäteollisuuden patenteissa maailman kärjessä.

Tärkeänä pidettiin vahvemman teollisuuspolitiikan luontia Suomessa ja Euroopassa. Biotalousstrategian vertailussa on havaittu, että Intia, Kiina ja USA haastavat Eurooppaa biotaloudessa. Nähtiinkin tärkeänä, että biotalous tulisi osaksi EU:n teollisuuspolitiikkaa. Arvolisän noston keinoina keskusteltiin tuotannon määrästä, poliittisista keinoista ja koulutuksen houkuttelevuudesta. Kuidutus nähtiin otollisimpana arvolisän kasvattajana. Nostettiin myös esiin muiden ekosysteemipalveluiden arvon lisääminen. Myös viestintä alan työntekijöille sekä metsänomistajille koettiin tärkeäksi.

Keskusteltiin, millaisia tavoitteita seuraavalle komissiolle ja eduskunnalle pitäisi asettaa, jotta arvolisän tavoitteisiin päästäisiin. Tärkeänä nähtiin johdonmukainen teollisuuspolitiikka, koulutus ja teknologian kehitys. Peräänkuulutettiin myös periaatteiden ja päätösten yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

6. Metsäneuvoston kommentit kärkihankkeiden toteuttamiseen, Erno Järvinen (liite 4)

Metsäneuvos Erno Järvinen esitteli ennakkokyselyllä kerättyjä metsäneuvoston näkemyksiä metsästrategian kärkihankkeiden toteutukseen ja eri toimien priorisointiin. Todettiin tähän kyselyyn tulleen vastauksia melko niukasti. Jatkossa, kun metsäneuvoston kokoonpano laajenee entisestään, kyselyjä tullaan tekemään yhä enemmän osallistamisen varmistamiseksi.

Pidettiin tärkeänä tutkimuksen ja koko strategian käytäntöön vientiä. Haasteena kaikille kärkihankkeille nähtiin rahoitus. Tulevalta metsäneuvostolta toivottiin priorisointikykyä, sillä tulevan hallituksen uskottiin leikkaavan rahoitusta hankkeilta. Tärkeänä pidettiin metsästrategian ydinasioissa tiukasti pysymistä.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Tiedoksi

Ei asioita tiedoksi.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään syyskuussa 2023 uudella neuvoston kokoonpanolla.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Kurvinen kiitti metsäneuvostoa kokouksesta ja koko vaiherikkaasta nelivuotiskaudesta. Puheenjohtaja toivotti hyvää kesää ja päätti kokouksen kello 10.53.

Liitteet

Liite 1 Edellisen kokouksen muistio

Liite 2 Metsäbiotalouden tiedepaneeli tilannekatsaus, Asikainen

Liite 3 Metsäalan ennakointityö sekä metsäalan kilpailukyky ja uudistuminen -verkostotyö, Kohl

Liite 4 Metsäneuvoston ennakkokyselyn tulokset, Järvinen